

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **P. R., roz. B.**, zast. JUDr. Janem Juračkou, advokátem, se sídlem Tovární 7, Znojmo, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 11. 2013, č. j. 31 A 19/2013 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 3. 2013, sp. zn. OUSR/MMB/0081995/2013/2, č. j. MMB/0109586/2013, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Brno - Černovice, odboru výstavby a územního plánování (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 3. 1. 2013, sp. zn. 3018/96/09/No-4, č. j. MCBCER/00213/120/SU/Nos. Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím nařídil žalobkyni odstranění stavby popsané jako: „*Přístavba původní stavby pro rekreaci na poz. p. č. 2359/3 k. ú. Černovic, kdy přístavbou jsou dotčeny pozemky p. č. 2359/2 a 1323/270 oba k. ú. Černovice. Přístavba je určena pro bydlení, mající nepravidelný půdorysný tvar, obsahuje dvě nadzemní podlaží s výškou hřebene 5,2 m. Její základní půdorysný rozměr je 8,75 x 9,2 m, na něj navazuje předsazený vstup o rozměru 2,35 x 3,30 m. Celková zastavěná*“

plocha odstraňované přístavby činí 86 m².“ K námitce, podle níž žalobkyně realizovala stavbu v dobré víře, a k poukazu na to, že v sousedství se nachází jiná stavba, která byla povolena, žalovaný uvedl, že existence vlastnického vztahu k pozemku ve prospěch vlastníka trvalé stavby je pro dodatečné povolení této stavby podmínkou nutnou, nikoliv však dostačující, jak vyplývá z § 111 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Námitka týkající se poukazu na sousedící stavbu byla podle žalovaného nekonkrétní, navíc z grafické části Územního plánu města Brna je patrné, že pozemky, na nichž se stavba nachází, jsou v blízkosti ploch s funkčními typy „bydlení čisté“ a „smíšené plochy obchodu a služeb“, na nichž jsou stavby přípustné. Ohledně námítky týkající se vložených finančních prostředků, souhlasu sousedů a romské národnosti žalobkyně žalovaný uvedl, že dodatečné povolení stavby provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem bylo možné pouze při splnění podmínek uvedených v § 129 odst. 2 stavebního zákona. Tyto veřejnoprávní důvody přitom nemohly být prolomeny subjektivními důvody, které namítala žalobkyně.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 13. 11. 2013, č. j. 31 A 19/2013 - 32, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Soud úvodem uvedl, že ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 31 A 22/2012, týkající se zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby, nebyl žalobě přiznán odkladný účinek, a proto mohl žalovaný pokračovat v navazujícím řízení o odstranění stavby. Navíc soud podotkl, že žalobkyně nebyla v předmětném řízení úspěšná, neboť byla zamítnuta její žaloba a následně i kasační stížnost. Rovněž byly zamítnuty veškeré řádné i mimořádné opravné prostředky ve správním řízení, takže odstranění stavby nebránila žádná překážka. Dále soud uvedl, že žalovaný aplikoval ustanovení § 129 stavebního zákona tak, že ověřil zjištěný skutkový stav, zejména existenci pravomocného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby. Námitky týkající se vynaložených finančních prostředků, romské národnosti žalobkyně i projevy lítosti žalobkyně nad nedbalostním porušením právních předpisů označil soud za irelevantní. Soud dále uvedl, že vlastnictví pozemku je jednou, nikoliv však jedinou nutnou podmínkou pro povolení stavby. Realizací stavby bez stavebního povolení žalobkyně riskovala negativní důsledek v podobě vydání rozhodnutí o odstranění stavby. Soud označil za nedůvodnou námitku týkající se umístění jiných staveb v sousedství, neboť ani souhlas sousedů se stavbou nebyl jedinou podmínkou dodatečného povolení stavby. Soud se dále neztotožnil s námitkou, že stavba byla realizována v souladu s právními předpisy, neboť ta nebyla předem povolena a nebyla ani provedena v souladu s § 129 odst. 2 písm. a) stavebního zákona. Soud se nezabýval námitkou žalobkyně týkající se jejího etnického původu, přičemž poukázal na zásadu zákazu diskriminace a zásadu rovnosti všech před zákonem, s čímž souvisí zákaz negativní i pozitivní diskriminace. Zohledňování etnického původu žalobkyně a snahy o zajištění vyšší životní úrovně, než mají ostatní romské rodiny, označil soud za pozitivní diskriminaci žalobkyně a založení jejího zvýhodněného postavení vůči jiným osobám v obdobném skutkovém a právním postavení. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) uvedla, že žalovaný i soud chybně vyložili ustanovení § 129 stavebního zákona, umožňující dodatečné povolení

pokračování

stavby. Podle stěžovatelky nebylo zohledněno, že stavba je již téměř dokončena, stěžovatelka do ní vložila velké finanční částky a další prostředky bude nucena vynaložit na její odstranění. Správní orgány i soud přitom pominuly, že stěžovatelka jednala v dobré víře. Stěžovatelka uvedla, že nezamýšlela porušit zákon, avšak pokud se tak již stalo, chtěla situaci vyřešit tak, aby nevznikly škody. Poukázala na to, že stavba se nedotýká právem chráněných zájmů dalších osob, byla realizována v souladu s příslušnými stavebními předpisy a je téměř dokončena. Stěžovatelka vyslovila lítost nad tím, že z nevědomosti porušila při stavbě domu právní předpisy, neboť se domnívala, že na vlastním pozemku může postavit dům, pokud se tím nedotkne zájmu jiných osob. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 11. 2013, č. j. 31 A 19/2013 - 32, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil přesvědčení, že jeho postup byl zcela v souladu se zákonem, a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by podle § 109 odst. 4 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 3. 1. 2013, sp. zn. 3018/96/09/No-4, č. j. MCBCER/00213/120/SU/Nos, bylo stěžovatelce nařízeno odstranění stavby „*Přístavba původní stavby pro rekreaci na poz. p. č. 2359/3 k. ú. Černovice, kdy přístavbou jsou dotčeny pozemky p. č. 2359/2 a 1323/270 oba k. ú. Černovice*“. V odůvodnění správní orgán prvního stupně uvedl, že se jedná o stavbu postavenou bez předchozího rozhodnutí či opatření stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem, přičemž již bylo pravomocně rozhodnuto o tom, že stavbu nelze dodatečně povolit. Podle názoru správního orgánu prvního stupně tedy byly splněny veškeré zákonné podmínky pro nařízení odstranění stavby.

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 3. 2013, sp. zn. OUSR/MMB/0081995/2013/2, č. j. MMB/0109586/2013, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti výše uvedenému rozhodnutí, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“

Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání rozhodnutí správních orgánů i rozsudku krajského soudu k závěru, že v souzené věci byly splněny všechny zákonné podmínky pro nařízení odstranění stavby. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona „stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena“. Není sporu o tom, že nařízení odstranění stavby je intenzivním zásahem do vlastnického práva vlastníka stavby, proto se k němu stavební úřad uchyluje teprve tehdy, pokud selhaly jiné možnosti odstranění tohoto nesouladu. V souzené věci však byla stěžovatelka neúspěšná se svou žádostí o dodatečné povolení předmětné stavby, a to jak v rovině správního řízení, tak i v rámci soudního přezkumu, kdy byla zamítnuta její žaloba a následně rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č. j. 4 As 81/2013 - 24, i kasační stížnost. Za této procesní situace byly tedy splněny všechny zákonné podmínky pro to, aby nastoupil pro stěžovatelku nepříznivý následek porušení povinností podle stavebního zákona při zřízení její stavby, tedy nařízení odstranění stavby.

Žalobkyně na svou obranu uvedla, že do stavby investovala značné finanční prostředky a rovněž poukázala na dobrou víru při realizaci stavby a na skutečnost, že se domáhala dodatečného povolení stavby. Všechny tyto skutečnosti stěžovatelka uváděla i v předchozích fázích řízení a rovněž podle názoru Nejvyššího správního soudu jsou tato tvrzení v dané věci irelevantní. Nejvyšší správní soud má pochopení pro rozhořčení stěžovatelky nad tím, že jí důsledky předmětného rozhodnutí žalovaného přivodí komplikace a způsobí jí rovněž finanční újmu, nicméně pokud by před zahájením stavby požádala o vydání územního rozhodnutí nebo územně plánovací informace, vyšel by najevo nesoulad plánované stavby s územními plány v dané lokalitě. Pokud však stěžovatelka realizovala stavbu bez stavebního povolení v místě, kde byla stavba umístěna v rozporu s územním plánem, nemůže nyní tvrdit, že stavbu realizovala v souladu s příslušnými stavebními předpisy. Nejvyšší správní soud poukazuje na své rozhodnutí ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 69/2011 - 176, publ. pod č. 2418/2011 Sb. NSS, podle kterého, „[p]rovádí-li stavebník stavbu v rozporu se stavebním povolením a následně požádá stavební úřad o její dodatečné povolení, musí v průběhu řízení o dodatečném povolení prokázat podmínky vyjmenované v § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., snažit se minimalizovat zásahy do práv a oprávněných zájmů dotčených osob a usilovat o dohodu ve sporných otázkách, vědom si svých předešlých pochybení“. Z tohoto důvodu nemohlo dojít k dodatečnému povolení stavby a správní orgány poté nařídily její odstranění.

pokračování

K tvrzení stěžovatelky, že stavbu realizovala v dobré víře v to, že na pozemku, který má ve vlastnictví, je oprávněna vybudovat stavbu, pokud tím nezasahuje do práv sousedů, je zapotřebí nejprve zdůraznit, že vlastnické právo k pozemku ani souhlas vlastníků sousedních pozemků nejsou dostačujícími podmínkami pro realizaci stavby. Zákonné náležitosti žádosti o stavební povolení jsou uvedeny v ustanovení § 110 a násl. stavebního zákona. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že zásada ochrany dobré víry, jak ji vnímá ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, bezprostředně souvisí zejména se zásadou právní jistoty a se zásadou presumpce správnosti aktů veřejné správy. Pokud jde o výklad pojmu „dobrá víra“ ve vztahu k jednání účastníka řízení, pak lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 94/2011 - 102, dostupné na www.nssoud.cz, podle něhož „[p]od pojmem dobrá víra je v tomto případě nutno chápat objektivně posuzované vědomí jedince o souladu jednání s právem. Jinými slovy, dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem. (...) Samotná nevědomost tedy nepředstavuje dobrou víru. K naplnění dobré víry je navíc potřeba objektivní nemožnost rozpoznat skutečný stav věci. Taková nemožnost v daném případě nenastala“. Jak již bylo výše uvedeno, pokud by stěžovatelka před zahájením realizace stavby požádala stavební úřad o vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení, vytýkané vady by byly zjištěny ještě před zahájením stavby a stěžovatelka by ušetřila čas, energii i finanční prostředky.

Nejvyšší správní soud považuje s ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti za prokázané, že správní orgány rozhodly o nařízení odstranění stavby v souladu s hmotným i procesním právem. Krajský soud v Brně poté postupoval správně, pokud žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšné stěžovatelce náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu